6

EPINICIA
AD ALEXANDRVM VII.
P. O. M.

In Epidemiam ab Vrbe nouissimè profligatam;

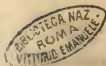
Itemquè de Parthenopæa illic felicitèr absumpta:

In geminos bipartita choros.

Adiectis hypomnematibus.

FR. NICEPHORVS SEBASTVS; MELISSENVS;
Sacræ Theologiæ Magister, Ordinis Erem. Sancti
Patris Augustini, Romæ venerabundus
accinebat.

ROMÆ, Ex Typographia Reu.Cameræ Apost.1657.

Superiorum permissu.

Imprimatur.

Si videbitur Reuerendiss. Patri Mag.S.Pal.Apost.

M. A. Oddus Episc. Ierap. Vicesg.

Imprimatur.

Fr.Raymundus Capisuccus Ord.Præd.Sac.Apost. Pal. Magister.

S· D· N·
ALEXANDRO VII.
P· O· M·

Vgustis olim, Epinicia B.P. post partam ab hoste victoriam, venerabunda accinebat antiquitas; hæc Tibi, Epidemia nuper, hoste quouis sæuiori, proculcata, & ab Vrbe Orbis Domina prorsum eliminata; iure sed meliori accinenda; duxi. Arma, nùm clauus, quo Romani veteres in Iouis Æde fixo, debacchantem sisti censebant Epidemiam? Nùm Palamedis victimæ, queis ille auertendæ à gregibus pestilentiæ Apollini, Idæis litare populis suadebat? Nùm denique anguis ille ab Epidaurensibus Aesculapio, vt dæseuienti veneno, alio veneno consulerent, oblatus? Haud sanè; sed tuæ fuere preces, quas assiduè domi, forisquè Vrbis Ecclesias lustrando in Deū, Diuosquè piè admodum effudisti. Precibus,

ſummam in egenos, & derelictos munificentiam, vt verè cum Laurentio poſſes Eccleſiæ theſauros, non in ſcrinijs, ſed in pauperibus indigitare, liberalitèr addidiſti. Ciuibus tuo exemplo dux ad virtutis ſemitam fuiſti, vt per morum improborum mutationem, in quos lues inuehitur, ad diuinam ſollicitandam opem, ſacra non tantùm exhomologeſi, quam diuina ſynaxi, expiandis, quibus, & myſticum illud Palladium, ac liberale Iubilæum largitèr indulſiſti, peſtiferam luem profligandam aſſeueraſti, ijſque non minus, quod pridem Vates Chriſtianorum digniſſimus, Ferrariæ poſt fluminum irruptiones, annonæ caritatem, ac bella, peſte graſſante per vniuerſam Ciſalpinam Galliam, diuino plenus enthuſiaſmo, denuò repetere viſus es.

Funde preces ergo Diuis mala crimina pelle
Cum gemitu, melioráq; redi, ſanctumq; piamen
Perficiens, ſacræ Cereris conuiua recumbe
Forſan, & hæc ſuperas flectent moderamina mētes.

Reuixiſſe in Te ſanè Gregorium illum nòmine, requè Magnum auſim dicere, qui ſuo æuo hac in Vrbe, peſte graſſante, Tyberiquè

non

non aquarum cataclyſmum, ſed ſanguinis eluuiem exundante, & pluſquam olim inſana credidit Gentilitas, cùm deuectus Epidauro, & demerſus in amnem trabalis ille, magnitudinis Draco, qui nedum Vrbem, ſed & totum pænè Latium, peſtifero halitu, infecit, nec maiora præſtitit, nec ſalubriora ſanciuit. Tibi non minus ALEXANDER, quàm illi olim, debet ſuam Roma incolumitatem; Te ſuum meliùs appellat Iouem ſoſſpitorem; Te ſuum veriùs proclàmat delapſum è Cœlo Palladium; Te ſuum denique auſpicaciùs indigitat priſtinæ ſalutis Apollinem, non nouenarium ſupra Muſarum chorum, ſed Orbis ſupra nouem, & Vrbis Cardines præſidem, ad publicam Ciuium ſanitatem, quos felicitèr admodum præeſſe voluiſti. Ciuicam, en præfers Coronam, ex aurea illa Quercu detextam, quam pridem CHISIIS tuis, de ſuo detulit ſtemmate Iulius II. Pont. Max. & ad huius Tibi præcipuè ſingularis victoriæ trophæum; At

Non Quercus Te ſola decet, ſed laurea Phœbi.

Idquè de Te veriùs, quàm pridem de illo

Roma-

Romanæ Vrbis Dynaſta mentitus, accinuiſſet Poeta, quam immortalitatis lauream Ciuico ſerto decoratam, ad non perituram Famam, & in Fama perenne beneficium Ciues, poſteriquè omnes recitabunt, at ſi eorum Gentiles olìm Iunoni ſopitæ delubrum religioſo nimis impulſu extruxere, quod in graui peſtilentiæ tempore morti addictos exemiſſet, Tibi iurè potiori hoc perennis gloriæ monumentum ſeruati Ciues excitare, non erubeſcent. Cœterùm B. P. quæ Tibi offero Epinicia, non minori animi beneuolentia, quàm Vitam B. IOANNIS CHISII Gentilis tui à me Tibi nuper oblatam, excipias enixè rogo, precorquè, quod ſi rudiori, quam par erat plectro, & iucunda minus accinui lyra, opus prodromum eſſe cenſeas, quo plura, potioraquè à politioribus calamis, & à præſtantioribus Apollineæ artis cultoribus, tamquam ex vberiori Amaltheæ cornu effundi, non leue erit incitamentum. Tibi non deſunt Homeri, vt Magno olim Alexandro, ex quibus vnum dumtaxat ſuis euulgandis Orbi victorijs in votis habuit, &

Achillis inuidit felicitati, quod tantum habuiſſet Martiæ ſuæ gloriæ præconem. Vale B.P. Orbi, Vrbi, Tibique. Romæ ex Auguſt. Aſcæterio. Kal. Aprilis; anno ſalutis reparatæ 1657.

Sanctitatis Tuæ,

Humillimus ſeruus

M. Fr. Nicephorus Sebaſtus, Meliſſenus, Ordinis Er. S.P. Auguſtini.

EPI-

In Deiparam Virginem Assumptam, Quo die Epidemia Neapoli grassata vim remisit.

EPIGRAMMA II.

SVmpserat irati fulmen iam dextra Tonantis:
Parthenopæ muris mille datura neces.
Iamque venenatis trepidabant mænia telis,
Et rea gens æqui senserat arma Dei.
Quis Populi potuit delere piacula sontis?
Et tantas (dices) flectere voce minas?
Sponsa, Parensquè Dei, telum abstulit vna minanti,
Et fera per mites dispulit arma preces.
At postquam miseris tulit exorata salutem.
Æthereas sedes, tùm rediuiua petit.
Flammea par erat, vt funesti sydera Cœli
Cessarent, quando sydera Virgo subit.
Nec minus, & longo victrix è funere surgens,
Par erat, vt letho plebs redeuiua foret.
Aligeros iubilis repetens, si Virgo repleuit,
Cur, & non ægris gaudia prima daret?
Laomedonteæ sileant miracula Troiæ,
Palladis, haud signum Troes ad astra ferant.
Maius adest hic portentum, pro Pallade Virgo,
Pro Troiæ muris mæsta Neaplis adest.

Præstitit optatam Pallas, sed Virgo salutem.
Illa manendo dedit, hæc abeundo tulit.
Quid Tibi Parthenope liceat promittere; Cœlum
Si tantam repetens dat Tibi Mater opem?

H Y P O M N E M A.

DE Palladis simulacro in Arce Troiana, è Cœlo delapso, eo potissimum tempore, quo Arx illa, & Mineruæ Templum, à Laomedonte Vrbis Conditore, ædificabatur; vide Virgilium Lib. 2. Æneidos, vbi præcisè ostendit, quamdiu simulacrum illud in Arce Troiana seruatum est, tamdiu tuta ab hostibus, & incolumis Troia extitit, de quo sic.

Omnis spes Danaum, & cœpti fiducia belli,
Palladis auxilijs semper stetit. impius ex quo
Tydides sed enim, scelerumque inuentor Vlysses
Aggressis Diuæ sacratum auellere Templo
Palladium cæsis sacræ custodibus arcis.
Corripuere sacram effigiem. ———

Idem affirmat Ouidius Libro 13. Metham. vbi sic.

——— *Tydidis crimina nosce,*
Qui Laertiadæ quondam sociatus Vlyssi,
Iliadum columen sanctum depressit ab arce
Palladium, quo tracta male, qua vindice Diua
Orba per Argolicas ceciderunt Pergama flammas.

At Parthenope verius per Deiparam Virginem ad Coelum assumptam, quàm Troia per Palladem è Cœlo delapsam, pristinam salutem experta est, eique passim verè innotuit præconium illud Bernardi ad eandem Virginem, ser. 4. de Assumpt. circa medium, vbi sic; *Sit pietatis tuæ, ipsam quàm apud Deum gratiam inuenisti, notam facere Mundo, reis veniam, medelam agris, pusillis corde robur, afflictis consolationem, periclitantibus adiutorium, & liberationem sanctis tuis precibus obtinendo.*

ALEXANDER VII. P. M. cum Gentilibus suis, à B. IOANNIS CHISII æuo, immunes ab Epidemiæ labe visuntur.

EPIGRAMMA II.

SEnensi damnosa lues flagrabat in Vrbe,
Sanguinea miserum corpora falce metens:
Feruida non tantis cumulatur frugibus æstas,
Nec tantis redolet trynacris Hybla thymis.
Horrida, nec tantos producit bruma rigores,
Quot letho pestis corpora sæua dabat.
Immunis Chisio sua tersit spicula pestis,
An mirum? In Chisios non valet vlla lues.
Immortalis erit Cœlis pia Fama Ioanni,
In terris Chisijs cœlitùs aucta viget.

HYPOMNEMA.

ALludit hic ad illud Euripidis in suis Tragedijs dicentis; *quod si quos Athenis pestilentia non sustulit, Deorum beneficio immortales habendi sunt*, quos inter non immeritò recensendus B. IOANNES CHISIVS, qui tribus ab hinc sæculis, Senis Epidemia grassante, immunis prorsùs euasit, vt apud Reuerendissimum Patrem Fr. Raimundum Capisuccum S. P. Apost. Magistrum, in eius Vita nuper Romæ typis edita, ac Excell. D. D. Mario Chisio, Alexandri VII. P. M. ger. fratri, dicata pag. 108. videre est; à quo iure optimo secundus est B. ALOYSIVS GONZAGA,

eximium S. I. decus, & ornamentum, qui nouissimo sæculo, hac in Vrbe, debacchante peste, in Nosocomijs à Claudio Aquauiua, summo eiusdem S.I. Præfecto, institutis, miro, ac singulari pietatis exemplo deseruiens, in media pestilentia, & inter fœdissima, quæque desperatæ valetudinis semicadauera, & illorum vlcera sanie diffluentia, non tabifica lue, sed longa febrium diuexatione, plenus gloria decessit; porrò de eius nocturnis flagellationibus, & calcarijs acuminibus, quæ frequentèr nudo corpori adhibebat, adiectum carmen addere par erat.

Dum nox alta silet molles sibi verberat artus
Gonzaga, & sacco mitia membra domat.
His addit tenerum dumeta intrantia corpus,
Otia, sic patiens exitiosa fugat.
Hinc Paphiam risit, turpesque Cupidinis ignes,
Hæc causa est; numquam desidiosus erat.

In Festo Conceptionis Deiparæ Virginis, ad eius de Populo Aedem accurrit, quo die Romæ Epidemia mitescere visa est.

EPIGRAMMA III.

LEthales metuenda times quid Roma procellas?
Non rectè Augustis conuenit iste timor.
Adstat Alexander, qui Custos Vrbis, & Orbis,
In tua non patitur damna valere luem.
Si pia Te quondam seruarunt vota GregorI,
Te modo Alexandri cura, precesquè leuant.
Virginis auxilio pestem Tibi dispulit ille,
Angelus est index Ælia castra tenens.
Alter Alexander votis ad Virginis Ædem
De Populo; populo missa venena fugat.

HYPOMNEMA.

SAnctum Gregorium Romanum, sanctitate conspicuum, eruditione diuinum, ac celebri agnomine Magnum, Vrbem quarto post reparatam salutem sæculo, à pestifera vexatam lue prece ad Deiparam Virginem fusa, liberasse, & Angelum, quem Deus ad eiusdem excidium in Ælia mole constituerat, restitisse, nudatumque in vaginam gladium, reducendum, coegisse, liquidò constat apud Bellarminium, & Baronium in suis Annalibus; cui & Alexander hic noster VII. magnus itidem cognomine post longam temporis intercapedinem ad Vrbis salutem successit, qui effu-

effusis pariter ad Deiparam Virginem de Populo votis, & precibus, Vrbem pereuntem, ac pænè excisam, incolumem, Deumquè ad veniam procliuem factum, Populo sibi commisso reddidit; sicquè verè *Magnus iste Sacerdos, in tempore iracundiæ factus est reconciliatio*. Cœteras verò Pontificis huius heroicas animi dotes, Maiorum imagines, qua bello, qua pace celebrium, ditiones, & ampla dominia, præcipuè Maciareti, & Fani Herculei in Tyrrhenis, vbi illustres Chisij Toparchas egerunt, nobiles, ac conspicuas eorumdem, nedum in Thuscia, sed & in Regno Neapolitano, immò, & in tota Italia affinitates, ne vetera, & longa repetamus elogia, latiùs vide in Vita B.Ioannis Chisij, nuper à nobis poetico calamo Romæ typis edita, cui & synopsis Vitæ D. Angelæ Chisiæ eius neptis, nostri itidem Ordinis Sanctimonialis, addita est, & Alexandro VII.P.M. dicata, in qua præcipuè de priscis eius, & illustribus genethliaci stemmatis titulis, ac promiscuis Vrbis cum B.Ioanne Chisio, eius affini plausibus, adiectũ carmen habes:

Senensi veneranda solo Gens Chisia fulget,
Quam prisca decorant nobilitatis Aui.
Ardinghesca olim, & Comitum insignita Coronis
Floruit; hinc armis, hinc ditione potens.
Illa suos dedit Heroes clarescere Mundo,
Quos longa in serie sæcula sera canent.
Plaudit Alexandro, & præclaro Roma Ioanni,
Et geminum in Cœlo nomen, & Orbe colit.

Neque hic silendum duxi, carmen infra adnotatum, quod de senis eiusdem B.Ioannis Chisij, ac totidem D. Angelæ Chisiæ, eius Neptis imaginibus, è Belgio transmissis, & nuper à me eidem Pontifici, in donum oblatis, accinui.

En Tibi dilecti profertur imago Ioannis,
Angela, cui neptis stat veneranda comes.
Amborum tellus expressit Belgica vultus,
Non tamen hæc mores attigit arte pios.
Ars, vtinam mentes vtriusque effingere posset,
Dignior in terris nulla tabella foret.

De tanti etiam Pontificis titulis, neotericos inter consule, Patres

Con-

Deiparam ibi religioſo cultu veneratam, hoc depixit Elogio.

Antrum Relligio ſeruat, mediumquè Mariæ
Excolitur numen, paruaquè è lampade fulget.

Sed quantum in Virginem Conſtantinopolitanam, Neapolitani ſint affectu procliues, ob liberatam Vrbem, & Regnum elapſo ſæculo, clarè liquet ab Æde illa in gratitudinis teſſeram eidem extructa, pleriſquè decorata piorum elogijs, nunquam apud poſteros, intermorituris, de qua conſule Michaelem Abbatem Iuſtinianum in Libro ſuo vulgari idiomate exarato, cui titulus eſt, *Origine della Madonna di Conſtantinopoli*, Romæ nuper typis edito, & Ex. D. D. Franciſco Marino Caracciolo Abellinatum Principi, dicato. Faxit Deus, vt Syren hæc Parthenopæa, nc tumidis amplius in fluctibus, ſed in placato mari ſecura, tutaquè in littore ſedeat.

FINIS.

Ne parendo à i religioso culto venerarem, hoc depinxi l'Elogio.

[illegible] dunque Maria

E [illegible] l'honor [illegible].

Sed quantum in Virgineam Constantinopolitanam, Neapolitani sint affectu procliuiores, ob liberatam Vrbem, & [illegible] ipso sæculo, clarè liquet ab Æde illa in gratitudinis testimonium eidem extructa, plenisque decorata piorum elogiis, numquam apud posteros [illegible], de qua consule Michaelem Iustinianum in Libro, quem vulgari idiomate exarauit, cui titulus est, *Origine della Madonna di Constantinopoli*, iterum nuper typis edito, & Ex. D. D. Francisco Marino Caracciolo Abellinarum Principi dicato. Faxit Deus, vt Syren hæc Parthenopæa, ne tumidis amplius in fluctibus, sed in placato mari secura, tutaque in littore sedeat.

F I N I S.

EPINICIA
AD COMITEM DE CASTRILLO
Neapolitanorum Proregem.

De Parthenopæa Epidemia illic feliciter absumpta:

Chorus alter:

Adiectis Hypomnematibus.

FR. NICEPHORVS SEBASTVS, MELISSENVS;
Sacræ Theologiæ Magister, Ordinis Erem. Sancti
Patris Augustini, Romæ venerabundus
accinebat.

ROMÆ, Ex Typographia Reu.Cameræ Apost.1657.

Superiorum permissu.

Imprimatur.

Si videbitur Reuerendiss. Patri Mag. S. Pal. Apost.

M. A. Oddus Episc. Ierap. Vicesg.

Imprimatur,

Fr. Raymundus Capisuccus Ord. Pręd. Sac. Apost. Pal. Magister.

Illustriss. & Excellentiss. D. D.

GARTIÆ DE HARO, ET AVELLANEDA,

Comiti de Castrillo, Neapolitanorum Proregi &c.

Andem aliquando, Ex. Dñe, Parthenope, quæ nouissimè persurentis inter Epidemiæ procellas, ingenti Populi clade fluctuauit, sedata tempestate, disiectoquè calamitatum turbine, nullum, nisi Te, sui maris Cynosuram respicit, & pristinæ suæ incolumitatis Auctorem veneratur. Huic ægrotanti, ac malè affectæ Syreni, omnes Æsculapij nepotes, adiunctis Auicennæ Machaonibus vale dixere, cùm nullum in morbos Mithridaticum, nullum in deficientem naturam Amuletum, nullum in venenum per intestina inserpens Alexipharmacum, nullum denique liquorum genus in Epidauria pixide, quo Syrenem hanc

 sospi-

ſoſpitem redderent, in ſuis reperiere ſchedis: Tuum hoc opus, hic labor fuit, & feliciùs, quàm olim Pythonem Apollo in Phocide deſæuientem, auſpicaciùs, quàm Alcides Hydram ſepticipitem in Lernæo lacu monſtra monſtris glomerantem, ac veriùs, quàm Perſeus palladia munitus Ægide, Meduſæos angues, mortalium animos deterrentes, à Parthenopæis oris peſtiferam luem, his longè, latequè horridiorem monſtris, protriuiſti, propuliſti, iugulaſti. Non abſque tamen diuina ope id geſtum reor, quam ſæpius in ſacro Deiparæ Virginis Conſtantinopolitanæ Templo piè admodum ſollicitaſti; expertus reapſe, quo illa triumphans ad alta Cœli ſydera euolauit die, triumphali etiam aſſumptione monſtrum hoc horrendum ingens, ab ea peremptum, & ab Vrbe profligatum; hinc debitæ memor gratitudinis, qua luce in Matris gremio concepta, conceptam Populo ſalutem, euulgaſti. Famem, quæ peſte ipſa, teſte Liuio, deterior, ac truculentior eſt, non minus auertiſti, quam procul in terrarum vltima ablegaſti; Martis ſa-

nè

nè noui belli furoribus, accensam in Stabijs iram non formidasti, quod non equidem miror, Cantabrico, vt pote, accinctus chalybe, à Gentilibus tuis, ibi Dynastis, acceptilato, vt qui Palladem in pectore ab Ephæbis, Salmanticæ, Hispaniarum Athenis, condideras, per quam meritò Regi charus in paucis, & vtrique notus Hesperiæ emicas, immo, & vbi Sol ad Hesperum vergit, ibi, & tuæ gloriæ Phosphorus exoritur. Hic finem dicendi facio, enixè rogans, & orans, vt hæc æquo animo, Epinicia, Tibi de tanto hoste domito, oblata, in grati animi mei tesseram, excipias. Vale, Ex. Dñe, Regi, Patriæ, mihiquè. Romæ ex Augst. Asceterio Kal. Aprilis, reparatæ salutis, anno 1657.

Excellentiæ Tuæ;

obseruantissimus

M. Fr. Nicephorus Sebastus Melissenus, Ordinis Br. S. P. Augustini.

EPINICIA

Ad Ex. DD. Gartiam de Haro, & Auellaneda, Comitem de Castrillo, Neapolitanorum Proregem &c.

De gentilibus eius, quibus insignitur, & Parthenopem seruauit, titulis.

EPIGRAMMA I.

GArtia, qua Populos erga Tu Gratia abundas,
Perpetuò Syren Parthenopæa canet.
Quàm rectè de Haro præclaro sanguine fulges,
Dum miseris ægris Ara salutis ades.
Cumquè & Auellanedæ Tibi sit delata Corona,
Per Te iam meritò pestis auulsa perit.
Castrillum Comitem totus Te nominat Orbis,
Nam rectè Patriæ castra salute vigent.

HYPOMNEMA.

EXcellentissimus hic Heros, nedum Parthenopem suis gentilibus titulis à pestifera lue liberauit, sed etiam ab immani annonæ caritate, & bellis, quod si occiduum Orbem, cui sapientèr admodum olim præfuit, in Matritensi Senatu, ornauit, ac Famam sibi perennem comparauit, non minus Parthenope nuper hanc sibi debitam vindicauit, de quo adiectum epigramma me exarasse, memini; quod et si tanto Principi, & Iberiæ

Columini impar, in Magnis voluisse sat est.

Ornasti Occiduum Castrillo legibus Orbem,
Dum Regni Præses cura fidelis eras.
Nunc alium decoras Orbem victricibus armis,
Id Latium vidit, Parthenopeque canit.
Quid mirum! Si sis Castrillo, id munera præstant,
Nam per Te Comitem Regia castra vigent.

Par erat, de Ex.D.D. MARIA GONZALES, DELGADILLO, ET AVELLANEDA, inter Hispanas Matronas celeberrima, eiusque dignissima Coniuge, hoc aliud carmen, accinere.

Cùm Te Parthenope venientem vidit in vndis,
Syrenem Siculi credidit esse maris.
Illa demulcent aures dulcedine cantus,
Tu magis adspectu flectere corda vales.
Illæ præcipiti minitantur in æquore mortem,
At Tu occulis vitam conciliare potes.

In

EPINICIA
AD ALEXANDRVM VII. P.O.M.

In Epidemiam ab Vrbe nouissimè profligatam:

Roma sub gentilitio Alexandri VII. P. M. stemmate ab Epidemico morbo seruata, reuiuiscit.

EPIGRAMMA I.

ROma, lues, dum Te vexat, damnosaquè Pestis,
Stemmate Alexandri tecta, pericla times?
Quercus adest dilecta Ioui, quæ missa retorquet
Fulmina, & horrentes non sinit esse neces.
Bissenoquè iugo tua, sed cùm mœnia cingit;
Firmior Vrbanis vita, salusquè manent.
Fulgida, quæ splendet sublimi in vertice Stella;
Non lethum populis sanguine tincta notat.
Delirant Vates, terris cùm funera dicunt,
Æthereo, vt cernunt sydus in axe nouum.
Innocua, haud signant morituros sydera Ciues;
Sydus Alexandri signa salutis habet.

HYPOMNEMA.

ROmano Cœlo felix, faustumquè semper erit Alexandri VII. Pont.Max. gentilitium stemma, ac sydus in eo præcipuè affixum; de quo vide Guilelmum Dondinum, Hieronymum Pe-

truccium, Iacobum Masenium, Ignatium Bonplanum, Ioannem Lucarum, Franciscum Briuium, in Libro, cui titulus est, *Musarum plausus*, Alexandro VII. P.M. renuntiato, qui omnes è Societate Iesu, grauissimi sunt Auctores, ibidemquè consule Illustrissimos viros, Iulium Rospigliosium, Tharsen. Archiep. & Sanctissimi Domini Nostri Status à Secretis, Ferdinandum Furstembergium, intimum eiusdem Domini Nostri Pontificis à cubiculis, Franciscum Lucidum, Io. Baptistam Nigronium, Ioannem Creueum Hybernum, intimum eiusdem Pontificis Sacellanum, Iosephum Mariam Suaresium Episcopum Vasionensem, Io. Baptistam Rufum Firmanum, Maximilianum Episcopum Litomericensem. & ibi quamplures, ac non minus Ignatium nostrum Dyckerium Belgam in Lyricis suis, Ode prima, lib. 2. qui à Chisiaco sydere, nedum Vrbi, sed & Orbi prospera, & felicia inaugurantur fata. Quod de Stellis, vt aiunt, crinitis asserunt vates, eas nimirum, vel Principum saluti sinistra, vel Regnis euersiones, vel imminentem aliquam populis cladem portendere, vt ex Suetonio de Vita Cæsaris, quo mortuo per septiduum Stellam crinitam Vrbi affulsisse, notant; vanum profectò delirum. & inane cum sanioribus rectè censeas, quos inter Antesignanus est Augustinus 2. sup. Gen. ad litteram, citatus à D. Thoma p. 2. q. 9. art. 5. vbi ita; *Fatendum est, quando ab Astrologis, vera dicuntur instinctu quodam occultissimo dici, quod nescientes humanæ mentis patiuntur, quod cùm ad decipiendum homines sit, spirituum seductorum operatio est.*

ALE-

Ad eandem Deiparam Virginem Conceptam, quo die Neapoli pro absumpta Epidemia publica salus denuntiata est.

EPIGRAMMA III.

ASsyrius Solymæ cingebat mænia Princeps,
Hostiles minitans sternere Marte lares.
Aduolat æthereo miles demissus Olympo,
Qui valida fundit castra inimica manu.
Turbabant Patrios hostilia funera muros,
Fessaquè sub dira peste gemebat humus.
Angelus haud istam; Virgo Concepta repressit,
Attulit ille necem, sustulit ista necem.

HYPOMNEMA.

HAnc Historiam de Angelo Sennacherib, exercitum Assyriorum sternente reperies Lib. 4. Regum cap. 19. vbi sic; *Factum est igitur in nocte illa venit Angelus Domini, & percussit in Castris Assyriorum centum octoginta quinque millia. Cumque diluculo surrexisset vidit omnia corpora mortuorum, & recedens abijt.* Solusquè Sennacherib in tanto Angeli excidio seruatus est, & idcirco, teste Hieronymo Com. 38. Isa; *Vt sciret potentiam Dei, & blasphemantia ora comprimeret, fieretquè testis illius Maiestatis, quem paulo ante contempserat;* quod si illam Solymæ Vrbem, propter Dauid seruum suum, vt ibidem habes, seruauit Dominus, Parthenopem, non per seruum aliquem, sed per Deiparam seruorum Dominam seruauit.

Ad eandem

De eodem argumento

EPIGRAMMA IV.

NEptunus validis in littora sęuiat vndis,
  Æolus, & tumidis sydera pulset aquis:
Alcyon in scopulo tectum si construat, omnis
  Vndosi pręceps decidet ira freti.
Æstuet admissis Vrbs Parthenopęa venenis,
  Sanguinis, & calidas fluctuet inter aquas:
Exprimit Alcyonem Virgo Concepta, salutem
  Nuntiat illa salo, nuntiat ista solo.

HYPOMNEMA.

ALcyonem in scopulo, quæ maris tranquillitatem portendit, innuit Arist. Hist. Lib. 5. cap. 8. his verbis; *Alcyon circa brumam parere solita est, quamoberm, quoties bruma serena existit, dies Alcyonei appellantur*. Cui etiam se subscribit Plinius Lib. 10. cap. 32. his verbis. *Solstitio brumali maximè sunt insignes Alcyones, dies earum partus, maria, quique nauigant, nouere*. Et paulum infra sic. *Fetificant bruma, qui dies Alcyonides vocantur, placido mari per eos, & nauigabili*. Eadem ferè narrat S. Ambrosius in Hexameron, vt apud eundem videre est; cuius Auis symbolon esse Deiparam Virginem, passim ostendunt Sancti Patres, quæ Tyronibus etiam nota sunt.

Ad eandem.

De eodem argumento.

EPIGRAMMA V.

I Sacidū meditans Holophernes vincere turmas,
Non ſibi bellantem credit in Orbe parem.
Vt Ciues ſaluet, fortem quęſiuit inermis
Iuditha, & ſumpto diſſecat enſe caput.
Sic dum Parthenopes credit ſubuertere muros
Sęua lues, diras cogit ad arma manus.
Virginis in feſto Conceptę abſumitur, vnde
Et Patrię fulſit, Parthenopeſquè ſalus.

HYPOMNEMA.

HAnc Hiſtoriam de Iuditha Holopherni caput excidente reperies in Libro Iudith cap. 13. Iuditham verò Dei paræ Virginis vmbram, & figuram eſſe, nullus eſt, qui in ſacris litteris, parum licèt verſatus, non affirmet; de qua vnum multorum adinſtar habes Didacum de Celada Tract. append. de Iuditha figurata in Prologo, vbi Iudith vmbram eſſe Marianæ lucis luculentèr oſtendit, ad quam illuſtrandam, verbis illis D. Gregorij apud Thomam Ibernicum, innititur. *Vmbra non aliter exprimitur, niſi per lumen, & corpus. Virtus altiſſimi Mariam obumbrat, quia in eius vtero lux incorporea corpus aſſumpſit.*

Ad eandem

De gratiarum actionibus, in Byzantina eius Æde à Populo Neapolitano editis.

EPIGRAMMA VI.

NON prius irati requierunt fulmina Cęli,
Concepta in gremio, quàm pia Virgo foret:
Cur dices? Stygij hic caput exitiale Draconis
Conterit, & victrix noxia fella fugat.
Sic modò Parthenopes trepidis disiecit ab oris;
Lethales anguis, quas vomit ore faces.
Aurea sic redeunt mutato sęcla metallo,
Venit Io populis, venit amica salus.
Nunc Byzantinę meritò Genitricis in Æde
Plebs bona det grates, det pia thura, preces.
Per quam iterum gentes optatę signa salutis,
Et Superum pulsa peste fruuntur ope.
Extulit è medio quondam Byzantion igne,
At modo Parthenopes dispulit vna neces.

HYPOMNEMA.

NEapolitani omni æuo in Deiparam deuoti extitere, idque cultissimus Hetruriæ Vates, & ipse in eandem affectus, latino plectro luculentèr testatur, cum Melita per Neapolim Romam contenderet, quo in itinere Cryptam Putcolanam inuisit, &

Deipa-

Conuentus nostri Coloniæ Agrippinæ, in eadem B. Vita, & eidem Pontifici dicata, dum ibidem Nuntius Apostolicus ageret, Capisuccum in Epistola dedicatoria eiusdem B. Vitæ, ad Ex. Marium Chisium, Brulium nostrum in epist. item dedicatoria Historiæ Peruanæ, Ord. Er. S. P. Augustini, ab eo, ad eundem Pontificem scripta, dum Coloniæ Agrippinæ, Nuntius itidem Apostolicus ageret, Ferdinandum Furstenbergium in Elegia sua, & in Hendecasyllabo ad eundem Pontificem, quæ extant in Libello, *Musarum plausus*, indigitato à pag. 29. vsque ad 50. Natalem Rondininum S.D.N. ab epistolis ad Principes, ibidem in Responso suo, verè ex tripode hausto, ad Stephanum Abbatem Gradium, iuxta Catulli stylum, exarato pag. 143. & passim plerosquè alios eruditissimos, & vetustiores inter; vide Paullum Iouium, Petrum Bembum: Iulium Cæsarem Scaligerum, Petrum Aretinum, Hieronymum Borgiam, Massæ Lubren. Episcopum, qui omnes magni nominis sunt Auctores, & de Chisiorum Heroibus multa posteris reliquerunt elogia.

Sua

Sua prece ad eandem Virginem oblata
Vrbem reddit incolumem.

EPIGRAMMA IV.

VIsit Alexander ſacrati limina Templi,
Virginis è Populo ſundat, vt ore preces.
Pronus in excelſa veneratur imagine Diuam,
Diuaquè ſe votis ſiſtit imago ſuis.
Extemplo Auſoniæ viſa eſt miteſcere peſtis,
Et dare placata damna minora nece.
Priſca modò ſileat Paſchalis Fama per Vrbem,
Hic Stygia exploſit monſtra, ſed iſte necat.

HYPOMNEMA.

HAnc hiſtoriam de Paſchali II. Pontifice Max. cacodæmones iſthic profligante, vbi ſedem ſibi ad Neronis tuendas exuuias, immanitèr Populos vexaturi, defixerant, quo poſtea in loco ſacra hæc Aedes de Populo erecta eſt, refert Ciacconius in huius Pontificis Vita, & cùm eo Ioſephus Matrania, in Hiſtoria S.Mariæ de Porticu, Iacobus noſter de Albericis in ſuo Compendio, item Ambroſius Landuccius S. A. Præfectus, & Epiſcopus Porphyrien. in Origine Templi S.Mariæ de Populo, & Benedictus Mellinus, in Libro ſuo de hoc Templo, mox edendo, quam pijſſimam Aedem ab eo poſtea acceptam Xiſtus IV. Pont. Max. reparatæ ſalutis anno 1480. Deiparæ Virgini ſine labe Conceptæ apprimè deuotus, vt videre eſt apud Aegidium noſtrum Luſitanum, de Præſentatione nuncupatum in tractatu de Conceptione Virginis, lib.3. q.6. à fundamentis euertit, & in nobiliorem formam reduxit, vt clarè patet in Vitis Pontificum Romæ excuſſis

anno 1630. idquè etiam liquidò constat, ex eiusdemmet Pontificis insignibus in eadem Aede appictis; quam demum Alexander VII. P.M. pontificia munificentia, accersitis vtiquè Bernino, & Vannio, nostri æui Lysippo illo, Apelle isto, vbi & Gentilium suorum busta, dignis Elogijs, præcipuè ad Augustinum Sacelli fundatorem, & ad Sigismundum Iulio II. P. M. inter paucos charum seruantur, restaurauit, exornauitquè, ac perenni Elogio in Deiparam Virginem antiquæ pietatis ad ostium Templi, posteris commendauit, quod sic sonat.

ALEXANDER VII. PONT. MAX.
FABII CHISII OLIM CARD.
TITVLARI AEDE ORNATA
SVI PONTIF. PRIMORDIA
ANTIQVAE PIETATI
IN BEATAM VIRGINEM
CONSECR. A. D. M. DC. LV.

Porrò tam pium, & munificum in nostrum Ordinem Pontificem superi diutissimè seruent incolumem, atque ad extremum cùm lethalis superuenerit hora, Mariano exornato Templo, velut Propugnaculo contra hostium insultus defensum, hinc DEIPARA VIRGO, inde AVGVSTINVS, suis vterquè stipatus legionibus, gloriosè ad Beatorum sedes collocent, & inter cætera meritorum suorum præconia, idipsum coram diuinæ Maiestatis throno ingeminantes; *Dignus es Domine*, vt Te ipsum mercedem ei, *præstes; diligit enim gentem nostram*, & Templum ipse ornauit nobis; ita Augustiniani omnes ex animo vouent, & apprecantur. Verùm tam præclaram Pontificis huius pietatem, & munificentiam in almum Deiparæ Virginis de Populo Templum, qua cum Maioribus suis certat, & præcipuè cum Augustino illo Chisio, nuper recensito, qui facultati suæ citiùs finem posuit, quàm liberalitati, in hoc Templo decorando, & insigni Sacello extruendo, de quo veriùs illud Claudiani in Stilicone,

Maiores largitus opes, quàm munera Diuum,
Et fortuna potens fato indulsere secundo.

adiecto Elogio immortalitati à me consecratam, iterare libuit,

Hic ubi de Populo venerans Virginis Aedem,
Nux fuerat, sub qua busta Neronis erant,
Hic Stygis Urbanas vexabant agmina gentes;
Paschalis caesa sed nuce monstra fugat.
At modo ne desit grata spatiantibus umbra
Arbor; Alexandri Quercus amica viret.
Sanctaque bisseno exsurgunt fundamina monte,
Queis sacer aeterno sydere fulget apex.

His etiam addere visum est Elogia, quibus hoc in Templo ad conspicuum Chisiorum Sacellum, tàm Augustinus, quàm Sigismundus Chisij aeternitatis Famae consecrantur; Augustini Elogium sic loquitur,

Augustino Chisio
Senensi
Viro Illustri,
Atque Magnifico
Sacelli huius Fundatori,
Qui obijt Anno Dñi CIↃIↃXX.

Alterum Sigismundi Chisij, quod ibidem extat, sic effatur,

Sigismundo Chisio
Equo Com.
A *Iulio II. Pont. Max. in gentem*
Ruveream cooptato.
Marius, & Augustus Chisij.
Proauo B.M.P.P. anno D.CIↃIↃXXVI.

Supra sepulchralem lapidem, ante Sacelli Aram notatur annus, hoc Christianorum dignissimo; *Mors aD CaeLos Iter.* ad quod alludens, & ad B. Ioannem Chisium, de eius assidua in mortem meditatione, in qua & trophaei loco cranium manibus gestantem, publicis in picturis delineant, adiectum Distichon scripsi,

Hic mortem meditans mortales exuit artus,
aD CaeLos Chisio Mors patefecit Iter.

D.Petri

D. Petri Ædes inuisit, die 13. Decembris, Anno 1657.

EPIGRAMMA V.

Æstuet impatiens morbis lethalibus æger,
Extremumquè trahat peste furente diem:
Oret Alexander Vaticani ad limina Templi,
Integer exilijt, qui prius æger erat.
Ægrotis, quid ni valeat conferre salutem?
Solus Alexander nomen, & omen habet.

HYPOMNEMA.

ALEXANDER ex Græco vocabulo, idem est, ac Latinis, AVXILIATOR; vnde nil mirum, si in Vaticana Sede locatus, fulgentissimo suæ lucis radio, miseris ægris auxilium laturus, lethales eis tenebras auerterit, Quid Alexander VII. nisi Lux; Idquè Iulius Rospigliosius; Tharsen. Archiep. & intimi eiusdem Pontificis status à secretis, ingenio, pietate, ac eruditione in paucis clarus, adiecto expressit Anagrammate; ALEXANDER SEPTIMVS. PETRI SEDE LVX MANAS; cui etiam sequens, & cultum adiecit Epigramma, quod & notatum habes, in Libello, *Musarum plausus*, indigitato, & Alex. VII. Pont. Max. renuntiato pag. 135.

Lux Mundi Deus est; Mundi lux Petrus; vterque
Vaticanæ Orbem Sedis ab axe beat.
Regnat Alexander, Petriquè è Sede, Deiquè
Sede Petri manans lux noua in Orbe micat.
Quale iubar recti? Quæ lux pietatis? Honesti
Quale decus? Quantus Relligionis amor?

Omnis Alexandri lucem plaga sensit, & arsit
Illo omnis, Soli deuia, terra calet.
Lux non vna micat, lucis fons vnus, ab vno
Manat Alexandro, quæ micat Orbe dies.
Ergo Petri è Solio, quæ lux, terrisquè, Poloquè
Manat Alexander, aut Petrus, aut Deus est.

Parerat ad huius Anagrammatis cum recensito Epigrammate Auctorem, aliquid ex nostro Helicone, vt & meritissimum Vatem intexere;

Dum noua Alexandri prodis natalia Mundo,
Exortam lucem prodis, & esse nouam.
An & Chisiaco de sydere talia pangis,
Quod binum, aurato stemma sub axe notat?
Nascitur an nouus in terris nunc alter Iulus,
Dum natum æthereo dicis in Orbe iubar?
Sic equidem; sed non demissum ex æthere fulsit,
In terris Solem nuntiat esse nouum.

Septem Vrbis Ecclesias piè admodum perlustrat, die 22. Decembris, anno 1656.

EPIGRAMMA VI.

EFfera placatis mitescunt tempora morbis,
Et pereunt terso sanguine tela Iouis.
Parcarum cessat rabies, vita obtinet Vrbem,
Lethifer ægrotis pallor ab ore fugit.
Euentus, quæ causa noui? Cùm Templa reuisit
Vrbis Alexander, stat rediuiua salus.
Quem morbum, nullæ potuere Machaonis artes
Pellere; Alexander pellit, vt astra rogat.

HYPOMNEMA:

INnuit hic Auctor, idem quod Vates Christianorum clarissimus, in Cisalpinis, peste debacchante, anno M. D. CXXX. VRBANO VIII. P. M. in Vaticano solio, ad summam totius Ecclesiæ felicitatem, euecto, accinuit, idque in eius Pontificatus primordijs, & meritis Vrbs experta est; vnde sic ille,

Et meritis, Vrbane, tuis gratissime Cælo,
Pacatum terris numen, Te præside, parcet.

Quod tantillum primo carmine immutato, mihi ad Alexandrum hodie P. M. inflectere libuit.

Annue, Alexander, meritis gratissime Cælo,
Pacatum terris numen, Te præside, parcet.

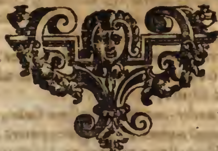
Porrò cum de tanto Vate digna mentio acciderit, in eiusdem cultissimas lucubrationes, & Parnassiacos flores ex bifido illo, & amæ-

amæno iugo collectos, hoc à me delineatum Hexastichon subijcere visum est.

Facundas solus fingens sine nomine Musas,
Musarum linguæ munera solus habes.
Cur matura vocas Iuueniles scripta Camœnas?
Nomine, cur humili grande notatur opus?
Antiphrasis certa est, Musæ sunt illa Seniles,
Et Vates senior Nestore, Nestor erit.

Elogium illud *Seniles*, à P. Ioanne Baptista Masculo S.I., æui nostri Horatio, inter mutua Neapoli colloquia, acceptum refero, quem nuper pestilentia correptum, quam vnicè fleui, defleui, fletquè indeficientèr Musarum chorus, cum Apolline suo, de cuius morte, & Lyricis prælo emissis, & Fabio Chisio, Neritonensi tunc Episcopo, nunc Alex. VII. P.M. dicatis, per quem Coloniæ Agrippinæ, dum Nuntium Apost. ageret, nouam lucem videre, sequens epicedium, querula veluti præfica, accinui.

Mascula sunt verè, quot Mascule carmina pangis;
Fœmineam resonant, nec tua plectra Lyram.
Vnus Alexandrum meritò, si pinxit Apelles,
Vnus Alexandro scribere dignus eras.
Quod dedit æternum per secula nomen Apelli,
Hoc Tibi longæuum nomen in Orbe dabit.
Inuida, cùm nuper tua læsit corpora Pestis,
Anne tuum grandi lædet in Orbe decus?

IN

Inter tot ALEXANDRI curas, precesuè SANCTI NICOLAI sanguis, qui Tollentini concretus asseruatur, mirum in modum colliquefieri, visus est.

EPIGRAMMA VII.

DVm Tollentini sacrum feruere cruorem
Cernis, & emisso lacte fluenta dare.
Inclyta Alexandro præbent Epinicia palmas,
Quas modo pestifero victor ab hoste tulit.
Quid profers? Sanguis vindictam clamat Abelis,
Hic pacem æthereo sanguis ab axe petit.
Nouerat hanc olim præstare Eugenius Vrbi,
Tu modo Alexander ferre salutis opem.

HYPOMNEMA.

ALludit hic ad illud sacræ Scripturæ locum Genes. cap. 4. vbi ad Cain Dominus, *Sanguis fratris tui clamat ad me de terra*; nec minus, ad illud Eugenij IV. P. M. quo tempore Sanctum Nicolaum in Diuorum Apotheosi relatum, Ecclesiam schismate diuisam, Thaumaturgi meritis huius Piceni, & intercessione, tranquilla frui pace, expertus est, vt latiùs in eiusdem Vita videre est; quam modò sub Alexandro VII. longo firmatam robore, cum Ciuium salute miramur. Porrò tam singulare portentum emissis ab Episcopo Maceraten. in Vrbem litteris, nec minus publicis illius Vrbis documentis latè, dilucidèque constat.

Ad Ex. D. D. Marium Chisium, Alexandri VII. P. M. germanum fratrem.

De eius ingenti studio, quo Vrbem ab imminenti clade seruauit.

EPIGRAMMA VIII.

HOstis, vt Ausonios armato milite muros,
Cingere, & exorta sternere luce putat.
Tutula sublato Romanos euocat igne,
Et libertatem seruat, & Vrbis opes.
Romanos infesta volant, sic fata per agros,
Vrbanos morbis astra inimica premunt.
Maius sub Mario spectauit Roma trophæum,
A morbo, cum se libera Roma videt,
Romanos quid opes cum libertate iuuarent,
Si totidem morbis vita perempta foret.
Vt fieret longo memorandus nomine, pestem
Optauit Caius serpere in Vrbe ferox.
At stultus; verùm Marius discrimine longo,
Hanc videt, & sæuam pellit ab Vrbe luem.
Quã prisco Mario; huic Romanæ plaudite gentes;
Compulit ille hostes, dispulit iste neces.

HYPOMNEMA.

TVtulam ingenioso stratagemate Romam à Sabinis, obses-
sam

ſam, liberaſſe, refert Plut. in Camillo. Caium Caligulam peſtem in Vrbe, aliaſquè calamitates, vt ſibi nomen inde perenne compararet, optaſſe, memorat Suetonius, & alij paſſim Hiſtorici Romani. Marium inclytum Romanorum Conſulem Cimbros, & Theutonos ad aquas Sextias ab Italis, ne dum ab Vrbe eliminaſſe, memorat idem; quam Marius noſter inclytus, nuper feliciori turam reddidit omine, & ad ſedandam huius Cymbæ tempeſtatem, (quod dici ſolet) Prora, & puppis verè extitit; quod me pridem de ipſo Romam Senis adueniente adiecto carmine vaticinatum, memini.

Innumeros pelagi fluctus, terræquè procellas,
Deſpice ter felix Cymba ſacrata Petri.
Venit Alexander, qui Te cum Robore firmat;
Biſſenoquè micans vertice ſtella regit.
Siue Maris montes lædunt, en Marius adſtat,
Qui maris vndoſas ſiſtere nouit aquas.
Si Tibi ventoſas efflauerit Æolus auras
Flauius has vno comprimet ore minas.
Surgant Hæretici cum tempeſtate feroces,
Qui fuget, hinc Heros inclytus alter adeſt.
Auſpicijs tantis, & tanto numine tuta,
Nunquam fluctiuoræ præda Charybdis eris.

Ad Flauium Chisium Alexandri VII. P. M. Nepotem,

De eius felici nomine, & omine, quo Vrbem à pestifera lue sospitem præstitit.

EPIGRAMMA IX.

FLauius Ausonijs Lenæum Cœsar in agris
 Disſipat, & vites luxuriare vetat.
Dum neglecta Ceres tenues numerabat aristas
 Consita, vt ingenti palmite terra foret.
Sternitur irato Nysæus Cæsare truncus,
 Cogitur, & Latijs Bacchus abire plagis.
Nonne dedit maius portentum hic Flauius Vrbi,
 Omine quo, tantam Roma recepit opem.
Vter erit maior Cæsar ne, an Flauius iste
 Inclytus? Id fatis postera sæcla notent.

HYPOMNEMA.

DE Flauio Domitiano Cæsare, vites ab Vrbe excidente; vide Tranquillum Suetonium in Vitis, Ammianum Marcellinum, Velleium, & passim alios idem affirmantes.

Ad eundem, de eodem.

EPIGRAMMA X.

MVlta palatinis volitabat Muſca theatris,
Bella ciens auido ſæpe moleſta pede.
Inſidias timuit, teloquè armatus acuto
Flauius infeſtas cuſpide figit aues.
Extimuere feræ, regnantis vulnera dextræ,
Perdidit, & totum Muſca perempta genus.
Flauius haud muſcas dextra profligat inanes,
Sed turpes Hydras, Gorgoneaſquè lues.
Reddita Roma ſibi eſt, certiſquè erepta periclis,
Hercule ſub tanto viuere, quiſquis ouat.

HYPOMNEMA.

FLauius, item Cæſar, quod Muſcas ei apprimè moleſtas ab Vrbe expulerit, recenſiti Auctores memorant, at Flauius hic noſter inclytus, nedum Herculeo accinctus robore, ſed etiam Palladio, quod Senis in natali ſolo, ab vberibus hauſit, ad legalia ſtudia capeſſenda, quibus hodie Romæ ad miraculum vſque præfulget, & peſtiferas has Hydras nomine, & omine ſuo radicitùs auulſit. Porrò cum de eius Pallade inciderit mentio, ſequens Epigramma, de eius theſibus, Senis egregiè defenſis, & Alexandro VII. dicatis, pro vtriuſque Iuris laurea conſequenda, ſcribere libuit.

Si fugiens exul terras Aſtræa reliquit,
E ſuperis iterum iam rediuiua venit.
Quis valuit victam deſertum cogere ad Orbem,
Quam (Flaui) poterat cogere nemo, vales?

Symbola Laurus erit, quam Senis inclyta virtus,
Et Patria nuper Pallas amica dedit.
Quam sub Alexandri sacrasti nomine laurus,
In docta æternus fronte virescet apex.

Cùm autem nuperrimè Flauius idem noster inclytus, ab Alexandro VII. P.M. dignissimo Patruo in Prælatorum album meritò sit relatus, per quod, & in Vrbe causas patrocinari visus est, sequens carmen in eiusdem præconium accinere æquum est.

Ad Patrios per Te felix Astræa penates
Prodijt, ætherea nuper ab arce redux.
Hæc eadem per Te Latiumquè, Vrbemquè petiuit,
Romuleo præstas dum tua iura foro,
Nemo sacrum merita linquit sine laude tribunal,
Dum iusta rerum pondera lance tenes.
Iustitiam commendat inops, commendat & auro
Diues, & occultos spernit vterque dolos,
Reddita Roma sibi est, fraudum compage soluta,
Et scopus effecta est Legibus vna tuis.

Ad

Ad Augustinum Chisium, Alex. VII. P.M. Nepotem, & Castri S. Angeli Præfectum.

EPIGRAMMA XI.

ASpera dum seruent conceptis tela venenis,
  Ausonidum tellus tincta cruore madet.
Fortis per media Augustinus funera lustrat,
  Noxia, nec pestis spicula missa timet.
Numquid Palladia præcinctum ex Ægide dices?
  Ælia, dum solus castra tuenda subit.
Haud equidē; Augusto clarus, si nomine præstat,
  Augustis animis, fata, nec arma nocent.

HYPOMNEMA.

ALludit hic ad eius Augustini, & Patris Augusti conspicuum nomen, quo felici sub nomine, & omine Martia nihil, & funerea aduersantur phœnomena, Augustus semper in Chisijs vigebit honos, & ab augendo desumptum nomen, Augustinus posteris Gentilibus, serisquè Nepotibus felicitèr transmittet hereditarium, vt nihil opus sit, ad excitandos eorum animos, aureum illud Epigramma palmaribus litteris, vt audio, in laqueari paternis in ædibus Senis excisum, illustris vbi Pictoris penicillo Cæsaris gesta ad virtutis aculeū, à Reparatæ salutis anno M.CXL. Gentiles Chisij appingi voluerunt, quod sic sonat.

Fleuit Alexandri Cæsar, cum vidit honores,
  Concepitquè animis æquora, Regna, Polum.
Inde triumphatum circumtulit arma per Orbem,
  Tantum ingens virtus æmula facta potest.
Quisquis in hac igitur defigit imagine vultus,
  Æmulus is magni Cæsaris esse velit.

Ad

Ad nouem purpuratos S. R. E. Patres, & Eminentiss. Principes, Franciscum Barberinum, Sacchettum, Sfortiam, Astallium, Otthobonum, Imperialem, Borromæum, Lantgrauium, Azzolinum, ab Alexandro VII. P. M. super sanitatem, grassante nuper in Vrbe Epidemia, constitutos.

EPIGRAMMA XII.

INtegra, cùm Romæ profertis iura salutis,
 Se mortis seruam libera Roma videt.
Aurea Francisci commendat munera linguæ,
 Languida, quæ morbis corpora melle replet.
Cùm sua depromit præstantia iussa Sachettus,
 Semper ab hoc miseris profluit ore salus.
Sfortia, cùm Princeps mentis consulta recludit,
 Fortia, si fuerint funera, fracta cadent.
Dissipat, hinc hasta Vrbanos Astallius angues,
 Ast alius Delphis Vrbis Apollo sedet.
Si malus Ausonijs Ottho desæuijt oris,
 Alter inest Vrbi, sed magis, Otthobonus.
Imperialis adest sacro sed fulgidus ostro,
 Imperio linguæ temperat iste faces.

Emi-

Hic Borromæus Caroli ſubiungitur heres;
E Patria ille, ſed hic pellit ab Vrbe luem.
Emicat hos inter longè Lantgrauius Heros,
Qui grauis eloquio dira venena necat.
Azzolini fulgent Romano Sydera Cœlo,
Lumine, quo vitæ Roma recepit opem.
Vos igitur meritò Romanæ præeſſe ſaluti
Iuſsit, qui Latio regnat in Orbe Pater.

HYPOMNEMA.

PRæter eoſdem Eminentiſs. Principes, ſaluti publicæ inuigilantes, affuerunt Prælati digniſſimi, qui non minori ſtudio priſcam Vrbi incolumitatem præſtitere, quorum nomina in æternitatis faſtis diutiùs, quàm noſtra hac in tenui pagina inſculpta prodibunt, quod ſi ea recenſere liceat;hic adiecta typis mandauimus, & hi ſunt, Illuſtriſſimi DD. Franciſcus Maria Baranzonus Vrbis Præfectus, & Vice Camerarius, Excellentiſs. Princeps D. D. Marius Chiſius, Odoardus Vecchiarellius Prothonotarius Apoſtolicus, & Cameræ Apoſtolicæ Auditor. Iacobus Franſonus Prothonotarius Apoſt. & Cameræ Apoſt. Theſaurarius generalis, Hieronymus Farneſius Pontificij Palatij Præfectus, Iulius Roſpiglioſius, Tharſenſis Archiepiſcopus, & S. D. N. intimi Status à Secretis, Annibal Bentiuolus, Thebarum Archiepiſcopus, Aſcanius Riualdus, Cæſar Raſponus S. Conſultæ à Secretis, Hieronymus Caſtaldus, Matthias Naldus Senenſis, S.D.N. à valetudine, Fabius Celſus, primus Pop. Rom. Conſeruator, Hyacinthus de Bufalis, Deput. Dominicus Iacobacius Deput. Ioſephus de Annibalis, & Franciſcus Caſtagnaceus Ro.Pop.Fiſci Patronus; Quos inter in ſuis quiſque Regionibus Illuſtriſs. DD. Brunengus, Mutus, Carpineus, Mariſcottus, de Totis, Maculanus, Grimaldus, Creſcentius, Serlupius, Taſſius, Zelonius, Barbaricus, & Accorambonius

bonius effulſere, nec minus Illuſtriſſimi DD. Cerrus; Celſus, Caraffa, Montecatinus, Nigronus, & Roncionus, qui omnes æmulo ſtudio, huic è Romano Cœlo depellendæ noxiæ Ati decertantes, non Lites ſtrabas, & claudas, ſed multoculas, & leuipedes egere. Faxint ſuperi vt, per quos Vrbi delapſa eſt è Cœlo ſalus, diù Ciues incolumes ſeruet.

F I N I S.

